

เสียงบ่นปนน้ำตา คนดันแม่น้ำท่าจีน

"ชายเกิดที่สามชุก อยู่มา 75 ปี
แล้ว เกิดน้ำท่วม

หนักอยู่ครั้งเดียว เมื่อ พ.ศ.2485 ตอนนั้นขายอายุ 5 ขวบ หลังจากนั้น
นั้นท่วมอีกครั้งเมื่อปี 2549" นางรัตนาบอก

นางรัตนา วรเดช อายุ 75 ปี แม่ค้าขายหมวกหน้าตลาด 100 ปี
สามชุก อยู่บ้านเลขที่ 784 หมู่ที่ 2 ตำบลสามชุก อำเภอสสามชุก จังหวัด
สุพรรณบุรี ยืนยันเสียงหนักแน่น เมื่อถามเรื่องน้ำท่วมว่า "ปีนี้เลยๆ"

ตลาดสามชุกตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำสายนี้มีต้นน้ำอยู่ที่ตำบล
มะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านบางอำเภอของ
จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม แล้วไปลงทะเลที่จังหวัดสมุทรสาคร

เสียงแม่ค้าร้านซิดกับขายริศนาแว่วมาว่า "ให้เขาปล่อยน้ำมาเถอะ
เดียวด้านบนๆ เขาจะน้ำกันหมด ไม่ต้องกลัวท่วมมังกรหรือ"

สิ้นเสียงแว่วมา แม่ค้าร้านใกล้ๆ กันพลอยหัวเราะกันกรืนเกรง

ผิดกับแววตาสีนหวังของนางบุญเรือน พรหมโชโต อายุ 47 ปี
ผู้อยู่ต้นน้ำ เธอบอกว่าดูกระบบการกักเก็บน้ำเล่นงานกระดกอ่วมเป็น
เหตุให้ปลาตบพิมในกระชังช็อกตายไปไม่เหลือ ราคาปลางามๆ ในพื้น
กลายเป็นปลาที่ไม่มีคนต้องการ ต้องนำมาทำน้ำปลาเอาไว้กินเองผลาญ
ชีวิตให้คุปลาที่หมักไว้ถึงบ้าน เลขที่ 127 หมู่ 5 ตำบลมะขามเฒ่า
อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท

"กรมประมงว่าจะขาย ให้กระชังละ 7,800 บาทแต่เราลงทุน
ไปนั้นนะ ค่าพันธุ์ปลา ค่าอาหาร กระชังหนึ่งประมาณ 50,000
บาท" เอ่ยเลาเมองไปยังกระชังว่างเปล่าในแม่น้ำท่าจีนเบื้องหน้า
แล้วถอนใจเบาๆ

นางบุญเรือนเสริมว่าอาทิตย์ที่ผ่านมามีเธอและเพื่อนบ้านในเขต
ตำบลมะขามเฒ่า ตำบลหาดท่าเสา และตำบลใกล้เคียง ต้องระตะ
กรรมเดียวกันคือ ปลาช็อกตายทั้งกระชัง

สาเหตุที่ช็อกตาย นายเกษียร โสภานุ อายุ 61 ปี บ้านเลขที่ 1
หมู่ 6 ตำบลมะขามเฒ่า บอกว่าเพราะการปล่อยน้ำองชลประทานไม่ปกติ
แทนที่จะปล่อยให้ไหลเอื่อยมาอย่างที่เคยเป็นมากับอยู่ๆ ก็เปิดประตูน้ำ
ดันแม่น้ำท่าจีน ทำให้น้ำบริเวณเลี้ยงปลาเกิดน้ำเสีย เมื่อชาวบ้านเข้าไป
ร้องเรียนก็ปล่อยออกมาเล็กน้อย แล้วก็ปิดน้ำอีก

"คราวนี้ น้ำเสียริมแม่น้ำทั้งสองด้านก็เข้าหากัน ปลาช็อกตายเป็น
เบือเลย"

อาชีพเลี้ยงปลาตบพิมในกระชัง ชาวตำบลมะขามเฒ่าและใกล้เคียง
ที่อาศัยอยู่สันแม่น้ำท่าจีน ยึดเป็นอาชีพมานานปีแล้ว แต่ละ บ้านลงทุน
ไปกับปลา ลงแรงไปกับปลา และมีความหวังไว้ที่ปลา

เมื่อปลาตายสิ้นของกินเลี้ยงก็พลอยสลายไปกับปลาด้วย
แต่สิ่งที่เหลืออยู่คือชีวิตที่ต้องสูญเสียไป พร้อมกันที่สิ้นรายละ
กว่า 100,000 บาท หรืออาจจะมาตกรีน้อยกว่าแสน ก็ขึ้นอยู่กับ
กับจำนวนกระชังที่ลงไปและอายุของปลาที่ลงแล้วส่งไป

ไปหลายเดือน ก็จะขาดทุนมาก เพราะอายุของปลาแต่ละวัน
ต้องบวกค่าอาหาร และค่ายารักษาโรคปลาเข้าไปด้วย

“ลงไป 7,600 ตัว เลี้ยงได้ 2 เดือนครึ่ง ค่าใช้จ่ายประมาณ
160,000 บาท เรียบเลย” นางรัตนาบอก

เมื่อถามถึงสาเหตุที่ปลาตาย นางรัตนาบอกว่า “ปกติเขาจะปล่อย
น้ำมาเรื่อยๆ แต่อยู่ๆ เขาก็ปิดประตูน้ำ ทำให้น้ำนิ่ง น้ำนั้นก็เน่า
เราไปห้องเรียนเขาก็เปิดให้แล้วก็ปิดอีก ทำให้ปลาช็อกตายหมด”

ปีนี้ที่ให้นักหนาสาหัส ไม่ได้หมายความว่าน้ำ
จะมากกว่าปกติจนเกินรับ แต่เป็นเพราะว่า ชล-
ประทานไม่ยอมระบายน้ำออก “กักไว้จนขึ้นอืดเลย
เอ่อท่วมไปหมดถ้าระบายออกไปบ้างก็จะไม่มีปัญหา
อะไรหรอก น้ำเน่ามันไม่ไปท่วมพื้นที่หรอกถ้าค่อยๆ
ปล่อยไปนะ แต่น้ำที่เอ่ออยู่ปากน้ำเน่ามันจะลดลง”

เลี้ยงบับป่นน้ำตา คนตื่นแม่ น้ำท่าจืด

การเลี้ยงปลาบับป่นนั้น แต่ละคราวจะต้องใช้เวลาประมาณ 4-5
เดือนถึงจะขายได้ เมื่อหักลบกลบหนี้กันแล้ว ปกติ 1 กระชังจะได้
กำไรประมาณ 30,000 บาท ชาวบ้านที่เลี้ยง 4 กระชังก็จะได้กำไร
ประมาณ 1 แสนบาท

แต่คราวนี้มีเพียงความหวังเปล่า

ย่านเดียวกับบ้านของคนที่เลี้ยงปลาบับป่น เมื่ออาทิตย์ที่ผ่านมา
ได้เกิดเหตุการณ์ระทึกขวัญบริเวณประตูน้ำเทพฯ ตำบลหนองเสือ
อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เมื่อชาวบ้านที่ถูกน้ำเหนือประตูน้ำท่วม
บ้านมก้องขอให้ชลประทานเปิดหัวออกแต่ทางบ้านอีกฝ่ายไม่ยอมเพราะ
เกรงว่าจะท่วมนา แล้วชลประทานก็ไม่เปิด ทำให้เกิดสึกลงๆ

ในที่สุดชาวบ้านส่วนหนึ่งจึงกระสอบทรายที่เป็นแนวกัน
น้ำออก ทำให้น้ำพุ่งเข้าหาอาคารเรียนทั้งเสียหายทำให้เจ้าหน้าที่

ต้องนำเอารอบแบริก โสมจากดินเป็นแนวกันน้ำไว้

“ปีนี้ท่วมกระดานพื้นเรือนเลข หนักกว่าปี 2549 ที่แค่ท่วมเหลือน้ำได้สองชั้น” นายสำริงบอก

นายสำริงเล่ามีอายุ 58 ปี บ้านเลขที่ 48 หมู่ 10 ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอดงหลวง ชาวบ้านที่ถูกน้ำไล่ให้มายึดริมถนนเป็นที่พักอาศัยมากกว่า 2 สัปดาห์แล้ว หุงหาอาหารอยู่หลับนอนกันริมถนนเหมือนกับเพื่อนบ้านอีกหลายครอบครัว ชาวบ้านที่บ้านสำริงบอกว่าต้องฝากไว้กับเพื่อนบ้าน เพราะไม่มีปัญญานำเอาออกมาได้

“ดูเถิน ของหนักๆ ผสมผูกแขวนไว้กับเพื่อนบ้านนั่นแหละ เอามาไม่ได้หรอก น้ำมาก็หอบเอาของจำเป็นอย่างพวกเสบียง” เอี้ยหลาวซึ่งไปซื้อหมกกระเทียม พริกแห้งที่ห้อยส่งแ่งอยู่ริมฝายเพิงพักชั่วคราว “ผมหยิบใส่เรือออกมาเป็นเสบียง บ้านคนอื่นก็เหมือนกัน”

ทั้งข้าวของไว้ที่บ้านเลยมีข้าวเหนียวข้าวเจ้าเต็มยารวมทุกฤดูเรื่องนี้นายสำริงบอกว่า “ไม่มีหรอกครับ ดีที่คนไม่มารบกวน”

หลาวอธิบายว่า ปีนี้ที่หนักหนาสาหัสไม่ได้หมายความว่าน้ำจะมากกว่าปกติจนเกินรับแต่เป็นเพราะว่าชลประทานไม่ยอมระบายน้ำออก “ถ้าโรงงานขึ้นอีตดเลย เอ้อท่าไปหมด ถ้าระบายออกไปบ้างก็จะมีปัญหาอะไรหรือน้ำจะขึ้นไม่ไปท่วมพื้นที่หรอกถ้าปล่อยไปปล่อยไปนะ แต่ที่เอ้ออยู่ปากน้ำนี้ มันจะลดลง”

หลาวย้ำว่า “เชื่อผมเถอะ ที่กลัวๆ กันว่าจะท่วมสุพรรณนะ มันไม่ถึงสุพรรณพื้นที่หรอก มันต้องผ่านประตูน้ำมากมายกว่าจะถึงสุพรรณ” สำริงย้ำหนักแน่นเหมือนจะบอกนัยบางประการเกี่ยวกับการกักและปล่อยน้ำของกรมชลประทาน

เมื่อถามว่า ริมถนนเส้นชัยนาท-อำเภอดงหลวง โดยเฉพาะบริเวณตำบลมะขามเฒ่า และตำบลหาดท่าเสา ด้านทิศเหนือน้ำปริ่มถนนแล้ว ด้านทิศใต้ ระดับน้ำต่ำกว่ากันมากอย่างเห็นได้ชัด ชาวบ้านกำลังเขินขง ใบข้าวเขียวสดลือลมเป็นริ้วๆ เหมือนห้ำตายให้น้ำทะลักลงมานั้น ถ้าปล่อยน้ำลงไปจะเหือดอะไร

“ถ้าไม่ล้นถนน ชาวบ้านก็จะไม่เดือดร้อนหรอก ตอนนี้ที่ล้นริมๆ ถ้าฝนไม่ตกลงมาหนักก็ไม่เป็นไรหรอก”

เรื่องการปิดเปิดน้ำเมื่อถามว่าทำไมไม่ยอมชลประทาน นายสำริงบอกว่าชลประทานบอกทำข้างล่างไม่ให้เปิดแต่ไม่ให้บอกทำไมจึงยังไม่ให้เปิดน้ำลงไป “ก็เพราะอย่างนี้แหละ ชาวบ้านจึงต้องกระสอบทราย เมื่อวันที่ 24 กันยายนที่ผ่านมา ทำให้โรงเรียนทั้งสี่แห่งและ อจวิฐเขาอยกจะให้เป็นหมู่บ้านชั่วคราวของชลประทานไปเลย จะให้รู้ว่าการเดือดร้อนมันเป็นอย่างนี้”

บริเวณเส้นแม่น้ำท่าจีน มีตำบลหาดท่าเสา ตำบลมะขามเฒ่า และตำบลใกล้เคียงรวมใจที่การระบายน้ำยังจำกัดจนชาวบ้านล้นน้ำเดือดร้อนของชาวบ้านย่อมเกิดขึ้นเรื่อยๆ และปัญหาน้ำท่วมต้นแม่น้ำท่าจีนนี้เมื่อถามชาวบ้านถึงน้ำท่าจีนยังเป็นเพียงเดียวกันน้ำมาจากปัญหาการเอ

แต่ไม่มีใครยอมบอกว่า การเมืองระดับใด และใครเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง